

BUNA, HET MEISJE VAN HET SLOT

MARLIEKE DE BIJL - 15 jaar

Het is ochtend. De lucht kleurt rood door de opgaande zon, het personeel rommelt al in de keuken. Ik hoor mijn zusje Clara snurken, de haan kraait. Het is ochtend. Maar naast de geluiden die ik iedere ochtend hoor, werd ik net wat eerder vanochtend door iets anders wakker. Het geluid van de grote paarden, die sinds gisteravond in de stal staan. En het geluid van harde stemmen, lachend, die vanaf een van de torens tot op het pleintje en in hun huis te horen zijn.

Het was gisteravond gebeurd. Muloc, een vriend van papa, had op wacht gestaan op buitenmuur. Hij had ze als eerste gezien, de soldaten. We wisten allemaal al dat er soldaten zouden komen, om ons te beschermen. Maar ze zouden pas vandaag of morgen komen. De soldaten waren opgejaagd toen ze onderweg waren, en ze werden achternagezeten tot ze bij onze poort aankwamen.

Muloc zag hen aankomen. Toen hij de vlag van Gelre zag zorgde hij ervoor dat ze binnen werden gelaten, en dat de poorten achter hen werden gesloten toen het duidelijk werd dat ze misschien waren achtervolgd. De slotvoogd groette alle soldaten, en nam ze daarna mee naar het slot zelf. Sommige kwamen 's avonds laat terug, om 's nachts de wacht te houden. Muloc is een held, want zonder hem was het slot misschien wel ingenomen. Hij liet de soldaten door en hij sloot de eerste poort op tijd.

De soldaten zijn hier om ons te beschermen. Papa zei dat de Bourgondiërs ons land willen afpakken, maar dat wij uit Gelre komen, en dat mensen uit Gelre nooit opgeven. Papa zei ook tegen mama, Clara, Diederik en mij dat we niet bang hoeven te zijn voor de soldaten, en ook niet voor de Bourgondiërs. Ik ben nooit bang, behalve als papa aan de muur moet werken met de zware stenen, of wanneer mijn beste vriendin Ada haar moeder moet helpen in de stal, en als Diederik mijn pop boven de gracht houdt of Clara weer ziek is.

De soldaten maken mij ook een beetje bang, omdat ik niet wil dat de oorlog hier komt. Diederik heeft gezegd dat de soldaten mijn pop kapot zouden maken als ik iets verkeerd zeg. Maar dat geloof ik niet omdat Diederik ook zei dat als ik een van de varkens zou kussen, ik een mooie jurk zou krijgen.

Mama schudt me uit mijn gedachten. “De zon is al op Buna. Het is tijd om uit bed te komen. Je vader is al eerder weggegaan om aan de muren te werken en ik moet zo ook gaan werken op het slot.” Ik zucht als ik uit mijn bed stap en trek snel mijn grijze onderrok en jurk aan. Ook knoop ik een schortje om, want ik wil niet dat mijn jurk vies wordt tijdens het spelen en pak ik mijn pop. Ik hoop dat Ada mag spelen vandaag. Zij is mijn beste vriendin, ook al is ze al tien, en dus twee jaar ouder dan ik. Ada woont in het huis naast ons. Haar vader en moeder, Joris en Isolde, werken allebei in de stallen bij de varkens samen met haar oudere broers. Ada moet vaak meehelpen. Ik vind het eng als Ada bij de varkens in het hok moet, want die zijn zo

groot! Maar soms mogen we gewoon spelen. Ada heeft ook een pop. Haar pop heet Aleid, en mijne Enide. We spelen bijna altijd dat onze poppen gravinnen of baronessen zijn, die heel deftig lopen, de mooiste jurken mogen dragen, en het lekkerste eten eten. Net als de slot heer en zijn vrouw, waar mama voor zorgt.

Ik loop naar buiten, over het kleine paadje naar Ada's huis. Ik hoop dat Ada nog thuis is. Als ze moet werken gaat ze met de rest al voor de zonsopgang naar de stallen. Ada's vader en oudste broer moeten sinds kort ook meehelpen met het opbouwen van de muur. Iedere jongen en man die oud en sterk genoeg was hielp mee. Ik weet het niet zeker, maar ik denk dat ze stiekem ook bang zijn.

Als ik door de deur ga, zie ik Ada al staan. Zij knoopt net haar schortje voor. "Ik was eerst!" roep ik snel, voordat ze mij kan zien. Verschrikt kijkt ze op. Zodra ze ziet dat ik het ben begint ze te lachen. "Rustig! Ik dacht dat je een soldaat was met hoe luid je stem klonk."

“Waarom zouden er hier soldaten zijn?” Vraag ik als ze weer een beetje rustig is, “We hebben de dikste muren, dat hebben Muloc en papa beide gezegd.”

Ada kijkt een beetje vreemd, alsof ze iets raars heeft geproefd. Ik zag Clara eens zo kijken toen ze een besje in haar mond had gedaan dat nog niet rijp was.

“Inderdaad,” zegt Ada plotseling, “niemand kan door onze poort en muren heen komen.” Ze kijkt nog steeds een beetje raar, maar misschien is ze ook gewoon een beetje bezorgd dat haar vader en broer ook aan de muur moeten werken.

“Kom op, laten we naar onze appelboom gaan! Ik ben vast eerste!” Voor ik het weet heeft Ada al haar pop gepakt en is ze uit de deur gerend.

“Hé, dat is valsspelen!” roep ik terwijl ik snel achter haar aan de deur door ren. Samen rennen wij over het pleintje naar de stallen en de appelboom. Er groeien nog geen goede appels aan, omdat het pas begin juli is, maar hij heeft al wel blaadjes en we kunnen er goed in de schaduw zitten.

De andere meisjes zitten meestal bij de turfloods, maar omdat Ada en ik beste vrienden zijn hebben we de rest niet nodig. Buitenadem komen bij onze appelboom aan, Ada net een beetje eerder. We racen bijna elke dag hierheen, en we hebben allebei al vaak gewonnen.

“Ben je er eindelijk,” vraagt Ada, duidelijk buiten adem. Ze leunt met haar rug tegen de stam van de boom aan en zet haar pop even op het gras.

“Hoe bedoel je? Ik was de hele tijd vlak op je hielen!” Weet ik met moeite uit te brengen voordat ik me languit op de grond laat vallen. Er prikt een steentje in mijn rug, maar ik blijf nog even liggen. Ada is al opgestaan. Ze pakt het kistje dat we als huis gebruiken. Het ligt een beetje verder op, dicht bij het kippenhok. Ze zet hem op z’n kant en legt het lapje stof dat we als kleed gebruiken op de bodem. Het kistje is dus het huis van Aleid en Enide. Tussen twee wortels van de boom hebben ze hun dieren, en in de takken van de bomen wonen hun bedienden. Die zijn zo stil en snel dat niemand ze ziet, zelfs wij niet. We pakken beiden onze poppen op en beginnen ons spel.

De zon staat al best hoog aan de hemel als we naar onze huisjes worden geroepen voor het middag eten. Ik schuif snel aan tafel, tussen mama en Clara in. Papa krijgt het meeste, omdat hij al de hele ochtend heeft gewerkt. Terwijl we allemaal onze pap weg lepelen verteld papa over de nieuwe soldaten.

“Ze zijn vanuit Ammersoyen gekomen om ons te helpen, maar zijn dus gezien door de Bourgondiërs. Ze hebben doorgereden met zo weinig mogelijk pauzes om zo snel mogelijk bij ons te zijn.”

Ik weet niet precies waar Ammersoyen ligt, dus ik knik maar gewoon met iedereen mee.

Misschien ligt het wel heel ver weg, en zijn ze dag en nacht doorgereden om bij ons te komen.

Ik hoop dat ik straks een soldaat kan zien. Ik weet alleen niet zeker of dat gaat lukken. Ze hebben vooral op de muur gestaan, en degene die wel hun plaats verlieten gingen meteen het slot in. Wellicht kunnen Ada en ik na de lunch kijken of we de soldaten van dichterbij kunnen zien. Maar dan moeten we eerst een plan verzinnen.

En Ada moet sowieso vanavond haar moeder weer helpen met koken, en misschien moet ik dat ook wel. We moeten zo snel mogelijk beginnen.

Ik begin meteen met het eten van de rest van mijn pap, zodat ik zo snel mogelijk weer naar Ada kan. Als papa klaar is, en weer terug naar de muur gaat ruimen mama en ik de tafel leeg. Ik doe het zo snel dat mama me verbaast aankijkt. “Het lijkt wel alsof er iemand je opjaagt, wat is er aan de hand?” vraagt ze me bezorgd. Ik schud snel mijn hoofd, terwijl ik het laatste bakje bij haar neerzet.

“Niks hoor, ik heb gewoon veel zin om weer met Ada te spelen,” zeg ik nog snel voor ik mijn schoenen aantrek en door de deur ren. Ik hoor mama nog lachen als ik het paadje naar het huis van Ada op ren.

Bij Ada thuis zijn ze nog bezig met het schoonmaken en opruimen van de bakjes. Ik help maar, zodat we zo snel mogelijk naar de appelboom kunnen. Zodra alles klaar is trek ik haar mee naar buiten. Isolde roept nog dat Ada op tijd thuis moet zijn

voor het koken. Ik ren zo snel dat we beide buiten adem neervallen wanneer we aankomen bij de appelboom.

“Waarom,” begint Ada, maar ze moet meteen stoppen en zwaait maar een beetje met haar handen terwijl ze naar adem hapt. Ik lig vlak onder de appelboom, in de schaduw van de overhangende takken. Ada ligt half in de schaduw, half in de zon. Ze kruip de schaduw in en gaat rechtop zitten.

“Buna, waarom trok je me zo snel mee? Ik kon niet eens Aleid pakken. En jij hebt Enide ook niet mee. Als we ze nu moeten gaan halen kunnen we minder spelen.” Ik ga ook zitten en schuif een beetje totdat ik naast haar zit.

“Ada, ik heb een geweldig plan. Jij wil toch ook de nieuwe soldaten zien?” Ada kijkt me een beetje bedenkelijk aan.

“Moeten we dat wel doen?” vraagt ze meteen.

“Kom op, je hebt het plan nog niet eens gehoord! We gaan dus zo dicht bij de gracht naar de eerste muur. We weten al dat we tegen worden gehouden als we te dicht bij de poort en dus de brug komen.

Maar we kunnen wel naast de poort langs het water lopen en kijken of we ze toch van dichterbij kunnen zien!”

Ada kijkt nog steeds heel twijfelachtig.

“Wat als we worden gevonden, dan lukt het niet. En mijn papa en mama zeggen altijd dat het gevaarlijk is om te dicht bij de gracht in de buurt te komen. We zouden erin kunnen vallen!”

Ada begint steeds sneller te praten, en ze ziet er bijna bang uit. Ik heb haar nog niet vaak zo gezien. Het is best raar.

“Er gebeurt echt niks met je, dat beloof ik. Er is nog bijna nooit iemand in de gracht gevallen. Ja, af en toe een paar dieren, maar wij zijn veel slimmer. Wil je de soldaten dan niet zien?

Misschien is dit onze enige kans.” Ik probeer haar over te halen, en volgens mij lukt het. Ada denkt nog even na, maar al snel zie ik dat ze het opgeeft. Ik voel gewoon hoe groot mijn lach wordt. Ik pak haar hand weer vast en daar gaan we weer. Op naar de gracht.

De gracht is niet heel ver, dus we zijn er al snel. Het water is niet schoon, en we kunnen de bodem niet zien.

De poort is links van ons, maar er is een klein randje waarover we een klein stukje achter de poort, aan de rand van de gracht kunnen komen. Het is super klein, en als Ada net iets groter zou zijn zou ze er al niet meer op passen. Ik loop snel vooruit, omdat het mijn idee was. Ik ben ook al meer dan oud genoeg om de leider te zijn, al acht. Ada komt net wat langzamer achter me aan.

Ik kijk in het rond om te kijken of iemand ons heeft gezien. Terwijl ik rondkijk hoor ik ineens een harde stem. Van schrik verlies ik mijn evenwicht en val ik achterover de gracht in. Ik probeer adem te halen, maar het lukt niet onder water. Ik probeer omhoog te gaan, maar elke keer als ik net een beetje boven kom word ik weer naar beneden gesleurd door mijn kleren. Die zijn veel zwaarder geworden dan ze normaal zijn. Boven me hoor ik ineens een harde gil. Dat is vast Ada, die hulp aan het halen is. Ik probeer eraan te blijven denken dat er hulp komt, maar het is alsof ik niet meer zo goed kan denken. Mijn hoofd zit vol met ruis en zwart.

En ik word zo verschrikkelijk moe van het zwemmen. Langzaam wordt het onder water steeds donkerder, totdat ik niets meer zie.

Ada

Zodra ik de harde stem hoor, klem ik me nog steviger vast aan de wand naast me. Er word iets naar ons geroepen.

“Wat doen jullie daar!?” Ik hoor nog net wat er wordt gezegd, maar meteen daarna hoor ik een enorme plons. Ik kijk snel voor me, waar een paar secondes geleden Buna nog stond. Maar Buna staat er niet meer, en het water komt tot op het pad door de golven die net zijn gemaakt. Ze zal toch niet... Ze had beloofd dat we veilig zouden blijven. Ik kan me niet bewegen, totdat ik ineens het hoofd van mijn beste vriendin omhoog zie komen. Ze proest wat water uit en probeert in te ademen, maar gaat meteen weer kopje onder. Dat is mijn beste vriendin, Buna, kleine Buna. Wat moet ik doen!? Ik gil op mijn aller hardst. Niet omdat ik weet wat ik moet doen, maar omdat ik bang ben. Ik zie in mijn ooghoek dat alle mannen op

de muren heen en weer rennen, af en aan. Ik hoop dat er snel eentje komt. Buna komt nog een keertje omhoog, nog veel korter. Ik kan niks anders doen dan gillen. Buna heeft eens gezegd dat als ze ooit in de problemen zou komen, dat ze niet alleen zou willen zijn. En nu geeft ze niet eens Enide.

Ik wou dat ik Aleid mee had genomen. Misschien zou zij me dan kunnen influisteren wat ik kan doen, want ik weet het niet meer.

Opeens staat er een man naast me. Ik had niet eens door dat ik vanachter de poort vandaan ben gekomen. Hij heeft een ander embleem op zijn kleding, en ik kan zijn gezicht niet herkennen. Hij probeert volgens mij iets tegen me te zeggen, maar ik hoor niets. Ik kijk terug naar het water, waar nu een man waadt die ik wel ken. Dat is Muloc, een van de enige op het slot die een beetje kan zwemmen. Ik zie alleen zijn hoofd nog maar. Opeens steekt hij zijn beide armen dieper in het water en begint te trekken. Langzaam komt er iets boven.

Het is Buna, of misschien wel alleen haar lichaam.

Ik barst in tranen uit als ik haar daar zie liggen. Zodra ik begin te huilen is het alsof ik mijn hoofd onder mijn deken vandaan heb gehaald. Ik hoor opeens de vragen die de onbekende aan me vraagt. En ik zie opeens wie het is: een van de nieuwe ridders uit Ammersoyen.

“Hoe gaat het? Kan je me horen? Hoe is dat meisje in de gracht terecht gekomen?” Hij stelt allerlei vragen, maar ik kan geen antwoorden geven. Ik kijk voorbij de ridder en zie Muloc, die Buna voorzichtig op de grond legt. Zoals ze er nu uitziet lijkt ze zelf net een pop, iemand die niet zelf kan bewegen en wordt bewogen door degenen om hun heen. Als ze daar ligt begint Muloc hard op haar rug te slaan. Ik snap er niks van, totdat Buna ineens hard begint te hoesten, en daarna een allemaal water uit braakt en op hoest. Ik draai snel weg. De soldaat zorgt ervoor dat ik Buna niet meer kan zien.

Opeens hoor ik mijn naam. Ik draai me om, en daar komt moeder aangerend. Ze draagt nog haar werkschoot en haar handen zitten onder de modder, maar ik ren zo snel als ik kan naar haar toe.

De soldaat probeert nog iets tegen me te zeggen, maar ik hoor niks meer omdat ik mijn hoofd in moeders rok begraaf, en harder huil dan ik ooit eerder gedaan heb.

Buna

Ik word langzaam wakker. Mijn keel en mijn borst doen pijn als ik ademhaal. En ik heb het warm. Ik zoek snel naar Enide, die ik meteen tegen me aan druk. Ik voel me heel raar, maar ik weet niet precies waarom. Ik kijk om me heen. Het is donker. Maar het laatste dat ik me herinner is in de middag spelen met Ada. En dan weet ik het weer. Het koude grachtwater en de gil van Ada. Ik ril als ik eraan terugdenk.

Terwijl ik in mijn bed lig en nadenk, komt mama binnen. Ze merkt meteen dat ik wakker ben. Snel legt ze het kommetje dat ze vast heeft opzij, en op de grond naast me. Ze ziet er opgelucht uit, en het lijkt alsof ze bijna gaat huilen. Ik heb mama nog nooit zien huilen, en dat wil ik liever ook niet zien. Dus geef ik haar met moeite een knuffel, maar dat zorgt er alleen voor dat mama nog

harder gaat huilen. Papa komt ook binnen, en knielt naast mama neer. Hij kijkt een beetje raar, en geeft me een kus op mijn voorhoofd.

“We waren allemaal zo bang dat we je kwijt waren, Buna. Je broer en zus zijn even bij Ada thuis, zodat wij net wat meer ruimte hadden om voor jou te zorgen. Je hebt ons allemaal, en vooral Ada, heel erg laten schrikken,” zegt papa zacht. Ik knik voorzichtig, mijn keel doet nog steeds best veel pijn. Ik heb nu ook wel door dat mijn plan misschien niet zo slim was. En wat zal Ada wel niet denken.

Papa geeft mama en mij net een knuffel als er op de deur wordt geklopt. Hij staat langzaam op en loopt naar de deur. Meteen hoor ik de stem van Ada.

“Gaat het al beter met haar? Is ze al wakker? Kan ik misschien ergens meehelpen?” Ik hoor dat vader een beetje rond schuifelt.

“Het is goed, Ada. Buna is zojuist weer bijgekomen. Als je heel erg rustig bent, dan mag je even binnenkomen. Ik weet al dat het niet werkt om jullie te lang uit elkaar te houden.”

Zodra papa dat heeft gezegd, hoor ik snelle voetstappen die steeds luider worden totdat ik Ada's schoenen zie. Ze blijft stilstaan, als ze mij en mama ziet. Mama trekt zich terug uit de knuffel, en geeft met het schaaltje dat ze eerder vast had. Er zit stoofpot in, die ik meteen begin te eten. Slikken doet ook pijn, maar het is lekker warm. Het is fijn, ook al heb ik het zelf ook zo warm.

Terwijl ik begin met eten, komt Ada naast me zitten. Ik zie dat ze niet precies weet wat ze moet zeggen. We zijn allebei een tijdje stil. Als ik weer opkijk, zie ik dat er tranen in haar ogen zijn. Ze huilt! Ik probeer haar een beetje te troosten. Dat lukt alleen niet zo goed, net zoals met mama.

“Ik dacht dat je weg was,” zegt ze uiteindelijk. Er lopen nog wat tranen over haar wangen, maar ze huilt niet echt meer.

“Je kwam niet meer boven, en je was daar alleen, en ik kon helemaal niets doen!” zegt ze nog voordat ze weer in tranen uitbarst.

“Maar jij gilte zo hard, waardoor er mensen kwamen,” zeg ik snel tegen haar.

“Je hebt me dus gered, want als jij niet had gegild dan was er misschien wel niemand gekomen.” Ik vind het niet leuk om na te denken over wat er zou zijn gebeurd als er niemand gekomen zou zijn. Maar als het moet om Ada te troosten dan moet het maar. Als ze opnieuw wat rustiger is geworden, en gewoon naast me zit, ga ik weer terug liggen. Ik zat nog rechtop van de knuffel met mama, maar zitten maakt me eigenlijk best moe. Waarschijnlijk moet Ada straks ook weg. Als ik naar haar op kijk, zie ik dat ze Aleid vast heeft. Ik haal Enide tevoorschijn, en laat de poppen samen boven op mijn bed zitten.

“Wist je al dat een van de ridders uit Ammersoyen jou hierheen heeft gedragen?” vraagt Ada. Ik vlieg bijna weer omhoog van enthousiasme, maar ik ben te moe en mijn keel doet te veel pijn om nog iets te zeggen. Ik kijk haar alleen aan, en hoop dat ze in mijn ogen kan zien dat het me blij maakt. Ada glimlacht, en legt Enide naast mijn hoofd.

“Ga maar weer slapen Buna, ik zal je niet meer alleen laten.”